

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברות הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

קרח

◆◆◆

שנת

תשפ"ב

◆◆◆

גליון 157

"כבוד שמים"

הקב"ה על לומדי התורה, שלא יוכלו לבטלם ח"ו מלישב באהלה של תורה כל הימים.

הזהירות הנוראה מחילול השם

וענין זה של "חילול השם", הי' בדמו ובנפשו של רבינו זצוק"ל, ופחד מזה פחד נורא!! ומעשים רבים עשה ונמנע מלעשות, מחשש הכי קטן שיכול לצאת מזה ח"ו חילול השם, וישנם הרבה דברים שלא ניתנו להיכתב.. אך נביא מעט מן הנגלות.. בעז"ה.

צערו של החפץ חיים

רגיל הי' לספר, שפעם התארח אצל החפץ חיים, הגאון רבי אהרן בקשט זצ"ל שהי' רב בשאוויל, והזמינו החפץ חיים לאכול אצלו. וכדרכו של החפץ חיים, לאכול מאכלים פשוטים, הגיש ג"כ לפני האורח החשוב מאותם המאכלים, אך ר' אהרן לא הי' רגיל בכך, לכן טעם מעט מהמאכלים, והפסיק לאכול.

שאל אותו הח"ח למה הוא לא אוכל? השיב מפני הנימוס, אני לא רעב... אמר לו החפץ חיים - שאוולע רב, אויב איך וואלט אזיי ווייניג געגעסין, ווי וואלט איך געקענט אויס האלטין דעם חילול השם, וואס טוט זאך אויף דער וועלט.. פי' הרב של שאוול, אם אני הייתי אוכל מעט כ"כ, האין הייתי יכול להחזיק מעמד בפני החילול השם, שיש בעולם, ע"כ.

וכמדומני שמשפטים אלו בדיוק, הי' יכול רבינו לומר על עצמו.. כפי שראינו בחוש כמה פעמים, כשארעו דברים שהרגיש שהם חילול השם גדול, הי' ממש אויס מענטש.. [האין שנקרא, לא בן אדם...] ופעמים אף ראינו האין שפורץ בבכי, ולא יכול להירגע, שעות רבות.

מאכלים אצל הח"ח

ולשבר את האוזן, מה היו מאכלי החפץ חיים, נזכיר מה שסיפר לרבינו הגאון ר' שמחה זליג ריגר הי"ד מבריסק, שהי' רגיל בשליחויות מרבי חיים זצוק"ל לחפץ חיים. ופעם אחת כשהגיע, הגישו לפניו "אטריות", התפלא החפץ חיים ושאל - לאקשין? היינו מה עושים כאן אטריות? היות והי' רגיל לאכול אטריות רק בשבת, והשיבו בני הבית שזה לכבוד האורח, ונחה דעתו. וכן סיפר לו - כמדומני - הפונוביז'ער רב זצוק"ל שלמד בכלל קדשים אצל החפץ חיים, והאברכים השאירו את נשותיהן בבית, והיו שולחים להן מפעם לפעם מעט כסף מה שנתנו להם בראדין.

ופעם אחת ראה אותם החפץ חיים שהם שותים "קפה", אמר להם החפץ חיים, חבל על הכסף של הקפה, את זה תשלחו לנשותיכם, און איך וועל זאגין צו מיין טאכטער, זאל קאכין אביסל קארטפיל פאר אייך, פי' ואומר לבתי שתבשל לכם במקום זה קצת תפוחי אדמה.. כעת קבלנו קצת מושגים באכילה..

אין עוד מלבדו!

בראשית הדברים, כאשר הראה הקב"ה בימים אלו את ידו החזקה, ושאין מנהיג בלתו, בנפילת "ממשלת זדון" בארץ הקודש, נביא את התבטאותו המופלאה של רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגר"ג אידלשטיין שליט"א.

לאחרונה היו תוכניות של גזירות בממשלה הקודמת, היה תכנית לגזירות להשכיחם תורתך, כל דבר שבקדושה, לבטל הכל, ככל עמים בית ישראל, זו היתה המטרה, ומה היה הסוף, לא הצליחו!

הכבוד שמים, שאין הצלחה בדברים כאלו, שממשיכים לעסוק בתורה, רצו לגזור גזירות נגד תורה ומצוות, נגד הכל, חסדי שמיים שהכל מתבטל, רואים השגחה מיוחדת שיוכלו לעסוק בתורה, ע"כ.

ותפלתנו לפני אדון כל, שנזכה להרחבת גבולות הקדושה, ויתרבו לומדי תורה, החפצים להשקיע את "כל חייהם" באהלה של תורה, ולא יפריעום הרשעים ח"ו, בשאיפתם הגדולה, כפי שהי' מתפלל תמיד רבינו זצוק"ל.

כבודי לא מחיתם..

ובעמדנו בערב שב"ק "פרשת קרח", אפתח במעשה שהי', כשפעם אחת אינשי דלא מעלי ביזו תלמיד חכם, רח"ל, והי' עסוק רבינו במחאה על כבודו.

אך אמר לנו כך, הגמ' אומרת בנדריים (דף ל"ט ע"ב) שבשעת מחלוקתו של קרח, עלו שמש וירח מרקיע [שהוא מקומם הקבוע] לזבול [לפני כסא הכבוד], ואמרו לפניו רבונו של עולם אם אתה עושה דין לבן עמרם, אנו מאירים, ואם לאו אין אנו מאירים, באותה שעה ירה בהן חיצים וחניתות, אמר להם בכל יום ויום משתחווים לכם, [היינו אומות העולם] ואתם מאירים, בכבודי לא מחיתם, בכבוד בשר ודם מחיתם?! ומסיימת הגמ' ובכל יום ויום יורים בהן חיצין וחניתות ומאירים, שנא' לאור חצין יהלכו וגו' ע"כ.

אותו הדבר גם היום, יש כ"כ הרבה חילול השם בעולם, ואף אחד לא צועק.. ומה כואב לנו, כשפגעו בן אדם, אז צועקים געוואלד..

ובודאי צריך למחות על כבוד תלמיד חכם, אין שאלה בכלל, אבל מי יודע אם אין עלינו את הטענה הזאת של "כבודי לא מחיתם, בכבוד בשר ודם מחיתם", למה אנחנו לא צועקים ג"כ על כבוד שמים, המתחלל נורא ואיום, כל הזמן בעולם..

ובשמעי דברים אלו, התהפך לי הראש, כי עד אז לא חשבתי אף פעם שהגמ' הזאת נוגעת אלינו כלל, ופתאום מראה לנו רבינו, האין שדבר זה נוגע לנו יום יום, ה' ירחם.

השמחה בכבוד שמים

ודבר והיפוכו, כפי שאדם מצטער וכואב על חילול השם, כך הוא שמח מאד בראותו כבוד שמים מתרבה. ואלו הן הדברים שהרגיש והתבטא כעת רשכבה"ג מרן שליט"א, בראותו כבוד שמים מתרבה, כשרואים ששומר

הכבוד שמים שאין הצלחה בדברים כאלה

רשע.. שגורם חילול השם

ונמשיך בענין "חילול השם", ה' אחד, שהתבטא עליו רבינו, בביתוים חריפים מאד, מה שכמעט לא שמענו משפטים כאלו יוצאים מפיו. ואף שידענו שיש עליו טענות גדולות, אך לא הבנו למה "זכה..." לביטויים קשים כאלו. אך פעם אחת אמר לי רבינו, שאותו אדם ה' עושה איזה דבר, שגרם לחילול השם נורא... ולכן יש לו טענות קשות עליו. ובהשגחת ה' על הצדיקים, זכה רבינו שבאחת ממסעות החיזוק בארצות הגולה, נתקן על ידו חלק גדול מאותו חילול השם, שעשה אותו רשע.. ומגלגלין זכות ע"י זכאי.

לא יכופר...

ופעם אחת, אחרי שנגרם חילול השם לא קטן... ורבינו בעוצם ראייתו ראה בזה עוד הרבה יותר ממבט רגיל, [וכפי שהסביר ליחידים]. באו לפני רבינו לדבר על לבו, שזה לא כ"כ נורא וכדו'. ושמענו מחוץ לחדר, האיך שזועק רבינו בקול גדול, מעומקא דליבא, "לא יכופר לכם העון הזה, עד.. וכן נעצר.

זהירות בדק מן הדק

ובהנהגתו האישית, ראינו האיך שנוהר מאד, שלא לעשות דברים מסוימים בפני רבים, כשחשש שלא ידעו לפרשם נכון.

וכפי שאמר החפץ חיים זצ"ל שענין חילול השם, הוא דבר קשה מאד לקיימו, לפי שאינו דומה לשאר מצות. ולמשל אם א' חלש ואינו יכול לבוא להתפלל, הרי הוא פטור. אבל אם לאנשים יראה כאן שהוא מזלזל ח"ו בתפילה בציבור, זה כבר חילול השם, ועל זה אין היתר של חולשה. ועל דרך זה היו כמה וכמה דברים בהנהגת רבינו.

בגין הישיבה

וכשישיבתו הק' "ארחות תורה" התרחבה מיד בשנים הראשונות, והיו צריכים לשכור מבנה זמני לכמה שנים, אמר ליקרנו המסור בלו"ג לשיה"ק הר"ר יעקב וירזבינסקי שליט"א שיעשה את "כל" הדרישות מצד תקנות הממשל, על אף שהן הוצאות גדולות מאד, היות ושמו של רבינו מוכר בציבור, אם יזלזל בתקנות, יש בזה חילול השם. והשגחה מופלאה יצא מהנהגה זו, כששאל ר' יעקב אם לעשות מדרגות חירום, שזו הוצאת ענק, היות ומדובר רק לשלש שנים, אמר לו רבינו כל הנדרש לעשות, תעשה. ובסוף ה' בזה הצלת חיים, כי פעם אחת באמצע התפילה בליל שבת קודש פרצה שריפה גדולה בבנין, והאפשרות היחידה לברוח, ה' רק ממדרגות החירום, ובי"ה לא הי' שום נזק בנפש, והרגשנו את רגלי חסידיו ישמור, שכשבא רבינו עם מחשבה זכה שלא יצא ח"ו חילול השם, עי"ז הקב"ה דאג לשמור את צאן מרעיתו, בני הישיבה הק'.

הנהגת "בני תורה"

וכך ה' אומר ג"כ לבני תורה, שידעו שבכל מקום שהם נמצאים, אנשים רואים אותם בתור דמות רצינית, וצריכים להתנהג כראוי, בכל הדברים, ואם ח"ו מתנהגים לא בצורה הראוי', זה "חילול השם".

וה' מצטט את הגמ' בסוף יומא, שיהא שם שמים "מתאהב על ידך", ויאמרו פלוני שלמד תורה, ראו כמה נאים מעשיו וכו', ולא להיפך ח"ו.

וזה נוגע גם כשבאים הביתה לבין הזמנים וכדו', שצריך לדעת שמסתכלים עליך במבט מרומם, וצריך להתנהג בהתאם לכך.

וה' מקפיד מאד על אותם העוצרים "טרמפים", שלבד הסכנה הרוחנית העצומה שיש בכך, במעשים "מסמרי שער" שהגיעו לפתחו, אמר שיש בזה גם "חילול השם", וזה חמור מאד.

קרובים שאינם שומרי תורה

וכן ה' מורה לאנשים שבאו ממשפחות שלא זכו לראות בנועם ה', ועדיין לא מבינים את אורח החיים של יהודי שומר תורה ומצות, שצריך להיזהר לא ללחום אתם ח"ו, רק לראות כמה שאפשר להראות להם, כמה שזה לחיות בדרך התורה והמצות, ויראו שמי שלומד תורה ומקיים מצות, כמה נאים דרכיו, וכך במשך הזמן ישמחו ויתכבדו בו.

ופעם הגיע לרבינו, אברך א' שאביו רחוק מאד.. ויש לו רדיו, ושמע שמרן רשכבה"ג הרב שך זצוק"ל דיבר בשיחה על חומרת המכשיר הזה, ואמר שמי שיש לו רדיו, צריך לשבור אותו, [אלו הנסיגות שהיו לפני 30 שנה, ומה נאמר היום.. ה' ירחם], ממילא שואל אותו אברך שרוצה לשבור לאביו את הרדיו... אמר לו רבינו, האם הרב שך אמר לך? כי ידע רבינו והכירו היטיב, שאצלו, כזה דבר יעשה רק חורבן גדול. [וכמובן אין למדים מן המעשה, רק הבאתי דוגמא].

ונסיים בזכרונה של הרבנית הצדקנית מרת תמר שטיינמן ע"ה שכעת עשרים שנה לפטירתה.

זכתה להיות לעזר לרבינו כל השנים, במסירות גדולה שאין לתאר, והכל בפשטות מאד, ובצניעות מופלגת. וראוי להביא את נוסח המצבה שכתב לה רבינו, ובה רמוז הכל.

פ"ג

האשה הצנועה

מרת תמר שטיינמן ע"ה

בת הרה"ח ר' שמאי שרגא קורנפלד הי"ד

חינכה בנות ישראל ליראת שמים

לא הלכה בגדולות

מקבלת כל אדם בסבר פנים יפות

נלב"ע כ"ה סיון תשס"ב

תנצב"ה

"אוהבים דבריה"

עירו ממיחם לכוס

על מש"כ בגליון 155 דמותר לערות ממיחם שעל האש לכוס שנשאר בו מים חמים, [לדעת השו"ע צריך שיהי' יד סולדת, ולרמ"א סגי בלא נצטנו לגמרי].

העירוני הרה"ג ר' אליעזר וייס שליט"א לביאור הלכה שיו"ח ס"ד ד"ה אם נצטנו, שכתב וז"ל ואם הורק לכלי שני, אף אם ה' עדיין יד סולדת בו, י"ל דדינו כמו נצטנו ויש בו עתה משום בישול [מפמ"ג] עכ"ל. וכן מבואר ברבינו יונה (ב"ב י"ט ד"ה תנן, דאחרי שיצאו המים מן הכלי, אע"פ שהן רותחין, פסק כח רתיחתן מלבשל כדין כלי שני, ע"ש).

וא"כ כיון שמים אלו שבכוס, דינם ככלי שני, כשמערה עליהם שוב מכלי ראשון, הרי הוא חוזר ומבשלם.

ויפה העיר, וראיתי שכבר עמדו על כך הפוסקים, ועי' חזו"א (סי' ל"ז סקי"ג). אך כתבנו כפי הנהוג למעשה, שלא חששו לזה.

והעירוני דאף הפמ"ג עצמו (בסי' רנ"ג במ"ז סקי"ב) אחרי שכתב שם ג"כ חידוש זה, מסיים דכל זה מדינא, אבל המנהג להקל אם לא נצטנו לגמרי ע"ש.